

Gendang Dong Son di Muzium Negeri Terengganu: Satu Catatan

oleh

MOHD YUSOF ABDULLAH, B.A.*

Gendang Dong Son berasal dari suatu kawasan di Vietnam yang dikenali dengan nama **Dong Son**. Gendang ini diperbuat daripada gangsa. Ianya merupakan barang mewah. Sejarah membuktikan bahawa masyarakat yang memiliki barang-barang ini telah mencapai taraf kehidupan yang tinggi dan tersusun. Hal ini berdasarkan ragamhias yang terdapat pada gendang tersebut yang menggambarkan tamaddun masyarakat Dong Son. Alat-alat ini juga melambangkan status pemiliknya. Oleh sebab itu barang-barang ini hanya dimiliki oleh individu atau keluarga yang kaya dan terkemuka sahaja.

Dalam persejarahan Malaysia terdapat beberapa tempat yang telah ditemui peralatan gangsa seperti gendang, loceng dan kapak. Salah satu tempat di mana dua (2) buah gendang ini ditemui ialah Batu Burok, Kuala Terengganu. Penemuan barang gangsa ini adalah penting terutama dalam mengkaji sejarah Malaysia. Terjumpanya barang gangsa ini telah membuktikan bahawa Zaman Gangsa di Malaysia telah bermula semenjak lebih 2500 tahun dahulu. Penemuan alat-alat gangsa ini telah membuktikan bahawa telah wujud perhubungan di antara masyarakat tempatan dengan Tanah Besar Asia Tenggara.

Selain daripada dua (2) buah gendang Dong Son yang ditemui, terdapat beberapa buah lagi gendang Dong Son yang menjadi koleksi Muzium Terengganu. Gendang-gendang tersebut terdapat dalam ukuran, bentuk dan ragamhias yang berbeza-beza. Dari maklumat yang diperolehi, gendang ini telah disimpan di Istana Kolam Kuala Terengganu sejak dahulu tetapi tidak diketahui bila. Pada tahun 1991, gendang ini telah dijual kepada Muzium Negeri Terengganu. Gendang-gendang tersebut adalah sebagaimana gambar seperti berikut:

* Penulis adalah Pengarah Lembaga Muzium Negeri Terengganu dan sedang mengikuti program Sarjana.

Garis pusat = 75.05 sm

Permukaan gendang Dong Son yang ditemui di Batu Buruk, Kuala Terengganu.

Garis pusat = 55 sm

Gendang Dong Son – kecil yang dijumpai di Kuala Terengganu.

Tinggi – 33 sm

Garis pusat muka – 48 sm

Garis pusat tapak – 47.5 sm

Ukur keliling muka – 137 sm

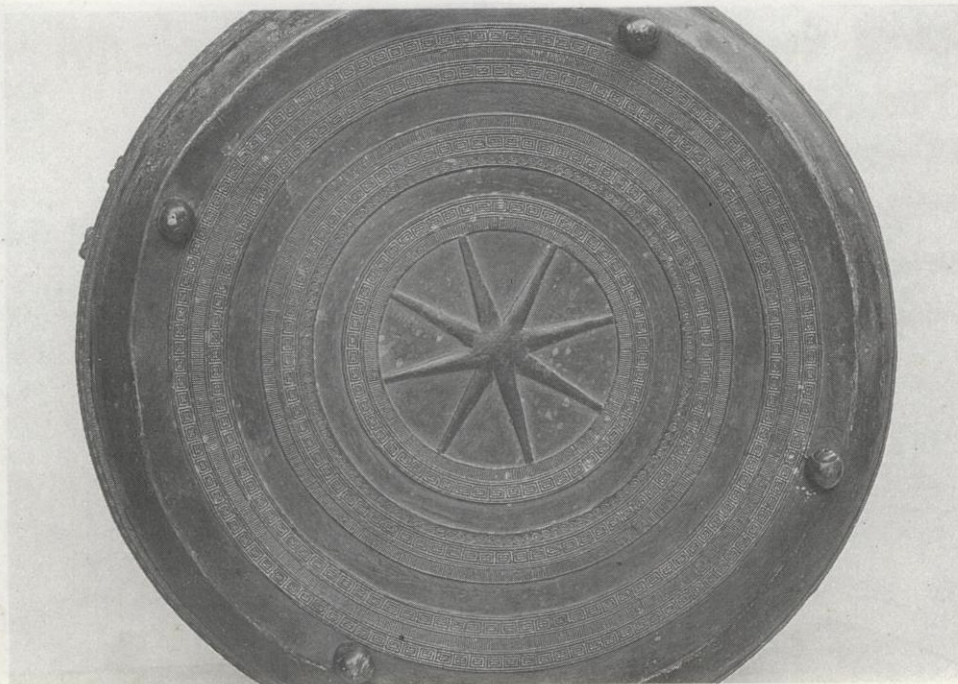
Ukur keliling tapak – 152 sm

Bintang pecah lapan, Tiga ekor burung dan empat ekor siput.

Tinggi – 42.5 sm
 Garis pusat muka – 60 sm
 Garis pusat tapak – 61 sm
 Bintang pecah lapan.

Ukur keliling muka – 108 sm ,
 Ukur keliling tapak – 190 sm

Tinggi – 45 sm

Garis pusat muka – 60 sm

Garis pusat tapak – 61 sm

Bintang pecah lapan dan 4 ekor siput.

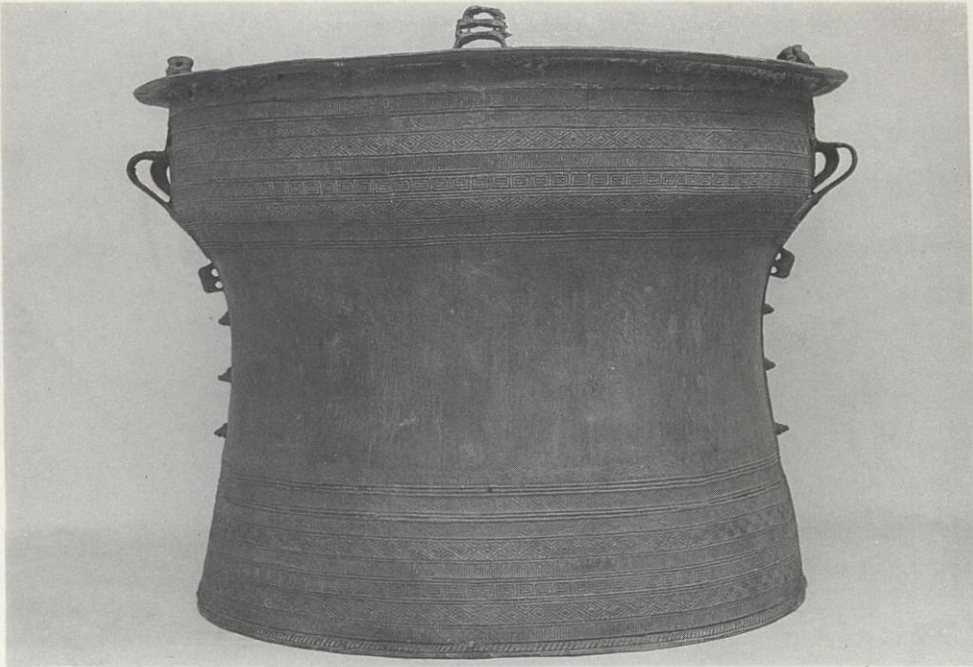
Ukur keliling muka – 187 sm

Ukur keliling tapak – 191 sm

Tinggi – 47 sm
 Garis pusat muka – 61 sm
 Garis pusat tapak – 51 sm

Ukur keliling muka – 102 sm
 Ukur keliling tapak – 160 sm

Tinggi – 40 sm

Garis pusat muka – 51 sm

Garis pusat tapak – 43.5 sm

Ukur keliling muka – 161 sm

Ukur keliling tapak – 139 sm

Bintang pecah dua belas, Telinga 4 – gajah seekor di kiri kanan.

Tinggi – 28 sm
 Garis pusat muka – 33 sm
 Garis pusat tapak – 27 sm

Ukur keliling muka – 104 sm
 Ukur keliling tapak – 85.5 sm

Tinggi – 51 sm
Garis pusat muka – 33 sm
Garis pusat tapak – 30 sm

Ukur keliling muka – 103 sm
Ukur keliling tapak – 96.5 sm

Tinggi – 76.5 sm
 Garis pusat muka – 33 sm
 Garis pusat tapak – 31 sm
 Bintang pecah dua belas.

Ukur keliling muka – 104 sm
 Ukur keliling tapak – 100 sm

Tinggi – 47.5 sm

Garis pusat muka – 33 sm

Garis pusat tapak – 27 sm

Bintang pecah 12 – bertelinga pintal.

Ukur keliling muka – 105 sm

Ukur keliling tapak – 85.5 sm

Tinggi – 47 sm

Garis pusat muka – 33 sm

Garis pusat tapak – 82.5 sm

Bintang pecah 12 bertelinga dua berpintal.

Ukur keliling muka – 104.5 sm

Ukur keliling tapak – 82.5 sm